

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator urządzeń montażowych obuwia (815603)

Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator urządzeń montażowych obuwia (815603)

Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator urządzeń montażowych obuwnic (815603)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [883]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	9
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Przygotowanie podzespołów do montażu obuwia	9
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Montowanie i wykończenie obuwia.....	11
3.4. Kompetencje społeczne.....	14
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	15
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	15
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	16
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	16
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	17
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	18
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	19
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	19
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	20
7. SŁOWNIK POJĘĆ	22
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	22
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	24

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Operator urządzeń montażowych obuwia 815603

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Montażysta.
- Obuwnik.
- Szewc.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 8156 Shoemaking and related machine operators.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w marcu 2019 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Marian Grabkowski – Emeryt – były pracownik Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego, Radom.
- Elżbieta Wójcik – Ekspert niezależny, Radom.
- Katarzyna Skoczylas – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Jolanta Religa – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Mirosław Żurek – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Zbigniew Gregorczyk – Emeryt – były pracownik Technikum Skórzanego, Radom.
- Małgorzata Żurek – Wojas S.A., Nowy Targ.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Elżbieta Czernik – Związek Przedsiębiorców Przemysłu Mody LEWIATAN, Łódź.
- Jan Skiba – Stowarzyszenie Włókienników Polskich, Oddział Radom.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2019 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Operator urządzeń montażowych obuwia zajmuje się wytwarzaniem obuwia z przygotowanych cholewek i elementów spodowych obuwia.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Operator urządzeń montażowych obuwia jest zawodem produkcyjnym. Operator uczestniczy w procesach mających na celu m.in.: przygotowanie cholewek, kopyt i podpodeszew¹¹ do ćwiekowania obuwia, przymocowanie podpodeszew do kopyt, ćwiekowanie cholewek, montaż cholewek ze spodami oraz wykończenie obuwia.

Pracownik w tym zawodzie dokonuje regulacji i ustawienia parametrów urządzeń do montażu obuwia. Obsługuje urządzenia do montażu obuwia, wykonuje operacje zgodnie z procesem technologicznym oraz kontroluje jakość wykonanej pracy. Zmontowane obuwie poddawane jest procesom mechanicznego i chemicznego wykończenia. W procesie wytwarzania obuwia szczególna uwaga jest skierowana na jakość, staranność i estetykę wykonywania.

WAŻNE:

Aktualnie procesy montażu obuwia są w pełni zmechanizowane, a niektóre nawet zautomatyzowane. W małych zakładach, ze względu na koszty, wykonuje się jednak wiele czynności ręcznie.

Sposoby wykonywania pracy

Operator urządzeń montażowych obuwia wykonuje działania polegające m.in. na:

- przygotowywaniu cholewek i elementów spodowych obuwia,
- wklejaniu podnosków i zakładek¹⁴,
- nawilżaniu cholewek przed ćwiekowaniem,
- przygotowywaniu kopyt, do podstawy których będą przymocowane podpodeszwy,
- ćwiekowaniu cholewek,
- łączeniu zaćwiekowanej cholewki z elementami spodu obuwia różnymi technikami,
- szyciu (przeszywanie, dublowanie) oraz łączeniu za pomocą łączników sztywnych (kołki drewniane, gwoździe, teksy, śruby),
- klejeniu, wulkanizowaniu, bezpośrednim wtrysku lub nalewaniu tworzywa na zaćwiekowaną cholewkę i jednoczesnym uformowaniu spodu obuwia (współczesne połączenia).

Sposoby połączenia cholewek ze spodami obuwia określane są jako systemy montażu. Aktualnie ponad 80% światowej produkcji obuwia wykonuje się systemem klejonym. System ten znany jest od dziesięcioleci, ale ze względu na ciągle udoskonalaną produkcję klejów i technologii klejenia jest zaliczany do powszechnie stosowanych systemów montażu obuwia.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2 i 3.3. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Operator urządzeń montażowych obuwia wykonuje prace w halach produkcyjnych zakładu obuwniczego lub w wyspecjalizowanych zakładach kooperacyjnych, zajmujących się produkcją obuwia. Pomieszczenia produkcyjne posiadają z reguły wentylację, urządzenia do wyciszenia hałasu oraz odpowiednie oświetlenie naturalne bądź sztuczne.

Operator urządzeń montażowych obuwia może pracować na wszystkich stanowiskach roboczych związanych z procesem montażu obuwia i jego wykończenia.

Większość prac operator urządzeń montażowych obuwia wykonuje w pozycji stojącej, ale może to być również pozycja wymuszona, w zależności od sytuacji i charakteru czynności w procesach wytwarzania obuwia.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Operator urządzeń montażowych obuwia w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- maszyny i urządzenia stosowane w procesach poprzedzających ćwiekowanie obuwia: formowarki pięt⁶, urządzenia do nawilżania cholewek¹⁰, parzaki czubków, klamerkowarki⁸,
- maszyny i urządzenia stosowane w procesie ćwiekowania³: ćwiekarki²,
- maszyny i urządzenia stosowane w procesie montażu właściwego: drasarki⁴, poklepywarki¹², nakładarki kleju, prasy do mocowania podeszwy z wierchem¹³, przybijarki obcasów, frezarki podeszew, maszyny szyjące montażowe, np. dublerki⁵,
- maszyny i urządzenia stosowane do wykończenia obuwia: urządzenia do zdejmowania obuwia z kopyt⁹, szczotkarki, komory natryskowe, polerki, wygładzarki, żelazka elektryczne, pistolety natryskowe,
- przenośniki (taśmy montażowe).

WAŻNE:

Rodzaje wykorzystywanych maszyn i urządzeń do montażu zależą od procesu technologicznego danego modelu obuwia.

Organizacja pracy

Operator urządzeń montażowych obuwia pracuje w oddziale montażowym, gdzie czynności odbywają się według uporządkowanej kolejności operacji, wynikającej z toku produkcji zgodnie z opisem technologicznym. Liczba operacji i czynności wykonywanych przez operatora urządzeń montażowych obuwia zależy od wzoru i rodzaju obuwia. Operator urządzeń montażowych obuwia pracuje zwykle w systemie jedno- lub dwuzmianowym, zwykle w stałych godzinach pracy, w wymiarze 8 godzin dziennie.

W zależności od miejsca pracy, wykonywanych zadań zawodowych i liczby osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie może pracować indywidualnie lub w zespole, na zasadach produkcji taśmowej. Jego praca jest nadzorowana przez przełożonego.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Operator urządzeń montażowych obuwia w trakcie wykonywania pracy narażony jest m.in. na:

- dolegliwości kończyn dolnych oraz kręgosłupa ze względu na wielogodzinną pracę w pozycji stojącej,
- choroby oczu i górnych dróg oddechowych z powodu zapylenia hal montażowych,

- choroby uszu spowodowane nadmiernym hałasem,
- choroby alergiczne spowodowane toksycznymi związkami organicznymi,
- urazy dłoni spowodowane poparzeniem, wstrząsami (choroba martwej ręki), zgnieceniem dłoni.

Do występujących w zawodzie chorób zawodowych można zaliczyć m.in.:

- zatrucia ostre lub przewlekłe spowodowane substancjami toksycznymi,
- ostre reakcje alergiczne związane z emisją szkodliwych związków chemicznych,
- choroby skóry,
- choroby oczu.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **operator urządzeń montażowych obuwia** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność układu mięśniowego,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność układu oddechowego,
- sprawność narządu równowagi,
- sprawność zmysłu dotyku;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- ostrość wzroku,
- ostrość słuchu,
- rozróżnianie barw,
- szybki refleks,
- zręczność rąk,
- zręczność palców,
- zmysł równowagi,
- czucie dotykowe,
- spostrzegawczość;

w kategorii sprawności i zdolności

- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- zdolność do przestrzegania reguł, przepisów i standardów,
- uzdolnienia techniczne,
- predyspozycje do pracy w szybkim tempie;
- łatwość przechodzenia z jednej czynności do drugiej,
- współdziałanie i współpraca w zespole (grupie);

w kategorii cech osobowościowych

- gotowość do współdziałania,
- samodzielność,
- samokontrola,
- samodyscyplina,
- dokładność,
- odpowiedzialność,

- rzetelność,
- radzenie sobie ze stresem,
- gotowość podporządkowania się,
- cierpliwość i wytrwałość,
- precyzja,
- dbałość o jakość pracy,
- gotowość do pracy w warunkach monotonnych.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Do podjęcia pracy w zawodzie **operator urządzeń montażowych obuwia** wymagany jest ogólny dobry stan zdrowia, sprawność fizyczna, prawidłowy wzrok i słuch, sprawność zmysłu dotyku i narządów równowagi. Pod względem wydatku energetycznego praca w tym zawodzie należy do prac średnio ciężkich. Występują w niej również obciążenia umysłowe, związane np. z rozwiązywaniem problemów technicznych, działaniem pod presją czasu, czy radzeniem sobie ze stresem.

Przeciwwskazaniami do pracy w zawodzie operator urządzeń montażowych obuwia są:

- wady wzroku i słuchu niepoddające się korekcji,
- skłonność do alergii,
- schorzenia narządów ruchu (kończyn górnych),
- choroby układu oddechowego, np. astma,
- epilepsja,
- niektóre choroby psychiczne.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2019 r.) do podjęcia pracy w zawodzie **operator urządzeń montażowych obuwia** preferowane jest wykształcenie na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) w zawodach pokrewnych z branży przemysłu mody (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego).

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Podjęcie pracy w zawodzie **operator urządzeń montażowych obuwia** ułatwiają:

- posiadanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje pełne w zawodzie pokrewnym obuwnik, uzyskanego po zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego i zdanie egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, potwierdzającego kwalifikację cząstkową AU.10 Wytwarzanie obuwia (obuwnik),

- posiadanie świadectwa czeladniczego lub dyplomu mistrzowskiego w zawodach pokrewnych obuwnik, obuwnik miarowy, obuwnik ortopedyczny, cholewkarz nadawanych w ramach kształcenia rzemieślniczego po zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnianiu operator urządzeń montażowych obuwia są:

- suplement Europass (w języku polskim i angielskim), wydawany na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe) oraz Izby Rzemieślnicze (do świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego),
- certyfikaty/zaświadczenia potwierdzające kompetencje np. w zakresie użytkowania urządzeń montażowych, uzyskane w wyspecjalizowanym ośrodku szkoleniowym lub ośrodku technologii wytwarzania wyrobów skórzanych.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Operator urządzeń montażowych obuwia może:

- rozpocząć pracę od stanowiska pomocnika, a następnie, wraz z nabyciem doświadczenia zawodowego, awansować na samodzielne stanowisko,
- po nabyciu doświadczenia zawodowego, przy posiadaniu dobrych zdolności i umiejętności organizacyjnych oraz umiejętności pracy z ludźmi – awansować na stanowisko brygadzysty nadzorującego pracę małego zespołu pracowników,
- dalej kształcić się w szkole branżowej II stopnia lub technikum, np. w zawodzie technik obuwnik, a po zdaniu matury kontynuować naukę na uczelni wyższej (np. na kierunkach technologia obuwia, wzornictwo) i awansować na stanowisko kierownicze wyższego szczebla,
- doskonalić swoje umiejętności, uczestnicząc w branżowych szkoleniach,
- założyć i prowadzić własną działalność gospodarczą np. w zakresie produkcji obuwia,
- rozwijać swoje kompetencje poprzez udział w kształceniu i/lub szkoleniu w zawodach pokrewnych.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2019 r.) w zawodzie **operator urządzeń montażowych obuwia** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w ramach edukacji formalnej i pozaformalnej.

Istnieje możliwość potwierdzania (przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną) kompetencji przydatnych do wykonywania zawodu operator urządzeń montażowych obuwia w zawodzie pokrewnym obuwnik, w zakresie kwalifikacji AU.10 Wytwarzanie obuwia.

Alternatywną drogę potwierdzania kompetencji w zawodzie operator urządzeń montażowych obuwia oferuje system rzemieślniczego przygotowania zawodowego, który umożliwia uzyskanie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodach pokrewnych obuwnik, obuwnik miarowy, obuwnik ortopedyczny, cholewkarz. Dokumentami potwierdzającymi te tytuły są odpowiednio: świadectwo czeladnicze oraz dyplom mistrzowski.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **operator urządzeń montażowych obuwia** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik obuwnik ^S	311916
Cholewkarz	753601
Obuwnik ^S	753602
Obuwnik miarowy	753603
Obuwnik ortopedyczny	753604
Szewc	753606
Operator obuwniczych urządzeń szwalniczych	815601
Operator urządzeń kaletniczych	815602
Operator urządzeń wykrawających elementy obuwia	815604
Obuwnik przemysłowy	815605

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **operator urządzeń montażowych obuwia** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Identyfikowanie maszyn i urządzeń wykorzystywanych w fazie przygotowania podzespółów do montażu obuwia.
- Z2 Przygotowywanie cholewek, kopyt i podpodeszew do ćwiekowania obuwia.
- Z3 Ćwiekowanie obuwia.
- Z4 Rozpoznawanie tradycyjnych i nowoczesnych systemów montażu obuwia.
- Z5 Identyfikowanie maszyn i urządzeń wykorzystywanych w procesach montowania i wykończenia obuwia.
- Z6 Montowanie obuwia systemem klejonym.
- Z7 Mechaniczne i chemiczne wykończenie obuwia.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Przygotowanie podzespółów do montażu obuwia

Kompetencja zawodowa Kz1: Przygotowanie podzespółów do montażu obuwia obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Identyfikowanie maszyn i urządzeń wykorzystywanych w fazie przygotowania podzespółów do montażu obuwia	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady organizacji pracy na stanowiskach przygotowania podzespółów do montażu obuwia; - Ogólne zasady przestrzegania przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska na stanowiskach przygotowania podzespółów do montażu obuwia; - Podstawy budowy maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych na stanowiskach przygotowania	- Organizować pracę na stanowiskach przygotowania podzespółów do montażu obuwia; - Przestrzegać przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska na stanowiskach przygotowania podzespółów do montażu obuwia; - Rozpoznawać maszyny, urządzenia i narzędzia służące do nawilżania cholewek oraz wklejania

<u>cholewek</u>¹ do ćwiekowania; • Techniki przymocowywania podpodeszew do podstawy kopyta; • Podstawy budowy maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w procesie ćwiekowania cholewek; • Techniki stabilizacji kształtów cholewek nadanych im w procesie ćwiekowania; • Rodzaje i zasady korzystania z dokumentacji techniczno-technologicznej.	podnosków i zakładek; • Rozróżniać i definiować sposoby przymocowywania podpodeszew do podstawy kopyta; • Rozpoznawać maszyny, urządzenia i narzędzia stosowane w procesie ćwiekowania cholewek; • Określać cele i metody stabilizacji kształtu obuwia (cholewek); • Posługiwać się dokumentacją techniczno-technologiczną.
--	---

Z2 Przygotowywanie cholewek, kopyt i podpodeszew do ćwiekowania obuwia

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady organizacji pracy na stanowiskach przygotowania cholewek, kopyt i podpodeszew do ćwiekowania obuwia; • Zasady przestrzegania przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska na stanowiskach przygotowania cholewek, kopyt i podpodeszew do ćwiekowania obuwia; • Zasady użytkowania, regulacji i konserwacji maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w procesach przygotowania cholewek, kopyt i podpodeszew do ćwiekowania obuwia; • Zasady doboru materiałów pomocniczych, urządzeń i narzędzi do procesów przygotowania cholewek, kopyt i podpodeszew do ćwiekowania obuwia; • Zasady i metody nawilżania cholewek; • Techniki wklejania podnosków i zakładek do cholewek przed procesem ćwiekowania; • Zasady formowania pięty obuwia w procesie wklejania zakładki; • Budowę, rodzaje, wymiary i numerację kopyt; • Zasady doboru kopyt z uwzględnieniem wielkości i tęgłości w korelacji z grupami wielkościowymi (wiekowymi) obuwia; • Zasady przymocowywania podpodeszew do podstawy kopyta; • Zasady kontroli międzyoperacyjnej i jakości wykonywanej pracy na stanowiskach roboczych; • Rodzaje i zasady korzystania z dokumentacji techniczno-technologicznej.	• Organizować pracę na stanowiskach przygotowania cholewek, kopyt i podpodeszew do ćwiekowania obuwia; • Przestrzegać przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska na stanowiskach przygotowania cholewek, kopyt i podpodeszew do ćwiekowania obuwia; • Użytkować, regulować i konserwować maszyny, urządzenia i narzędzia stosowane w procesach przygotowania cholewek, kopyt i podpodeszew do ćwiekowania obuwia; • Dobierać materiały pomocnicze, urządzenia i narzędzia do procesów przygotowania cholewek, kopyt i podpodeszew do ćwiekowania obuwia; • Dobierać metody i nawilżać cholewki przed ćwiekowaniem w zależności od zastosowanego materiału oraz kształtu kopyta; • Wklejać podnoski i zakładki do cholewek przed procesem ćwiekowania; • Formować pięty obuwia w procesie wklejania zakładki; • Definiować budowę, rozróżniać rodzaje oraz odczytywać wymiary i numerację kopyt; • Dobierać kopyta do ćwiekowania w zależności od typu i systemu montażu obuwia; • Przymocowywać podpodeszwy do podstawy kopyta; • Kontrolować jakość wykonywanej pracy na stanowiskach roboczych; • Posługiwać się dokumentacją techniczno-technologiczną.

Z3 Ćwiekowanie obuwia

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady organizacji pracy na stanowiskach ćwiekowania (formowania przestrzennego cholewek);	• Organizować pracę na stanowiskach ćwiekowania (formowania przestrzennego cholewek);

• Zasady przestrzegania przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska na stanowiskach ćwiekowania cholewek; • Zasady użytkowania, regulacji i konserwacji maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w procesach ćwiekowania cholewek; • Rodzaje materiałów pomocniczych, urządzeń i narzędzi stosowanych w procesach ćwiekowania cholewek; • Zjawiska naprężeń i odkształceń cholewek zachodzących w procesach ćwiekowania; • Techniki formowania przestrzennego cholewek przy użyciu kopyt i specjalnych form; • Metody i systemy ćwiekowania cholewek w zależności od ilości stanowisk i maszyn uczestniczących w procesie (ćwiekowanie wielooperacyjne, trójoperacyjne, dwuoperacyjne) oraz od typu i rodzaju materiałów, z jakich zostały wykonane, a także od zastosowanych systemów montażu; • Czynności kończące proces formowania przestrzennego cholewek; • Cele i metody utrwalania kształtów cholewek nadanych im w procesie ćwiekowania za pośrednictwem kopyt lub specjalnych form; • Zasady kontroli międzyoperacyjnej i jakości pracy w procesie ćwiekowania (formowania przestrzennego cholewek); • Rodzaje i zasady korzystania z dokumentacji techniczno-technologicznej.	• Przestrzegać przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska na stanowiskach ćwiekowania cholewek; • Użytkować, regulować i konserwować maszyny, urządzenia i narzędzia w procesie ćwiekowania cholewek; • Dobierać materiały pomocnicze, urządzenia i narzędzia stosowane w procesach ćwiekowania cholewek; • Definiować zjawiska naprężeń i odkształceń cholewek zachodzących w procesach ćwiekowania; • Definiować techniki formowania przestrzennego cholewek przy użyciu kopyt i specjalnych form; • Definiować i stosować metody i systemy ćwiekowania cholewek w zależności od ich typu i rodzaju materiałów, z jakich zostały wykonane oraz zastosowanych systemów montażu; • Dobierać parametry procesu ćwiekowania cholewek na kopytach lub formach; • Definiować niekonwencjonalne systemy formowania przestrzennego cholewek, np. za pomocą sznurka lub formowania cholewek z wszytą wyściółką itp.; • Ćwiekować cholewki dostępnymi metodami i systemami; • Określać i wykonywać czynności kończące proces ćwiekowania (formowania przestrzennego) cholewek; • Wskazywać cel i metody stabilizacji; • Określać parametry i wykonywać stabilizację cholewek; • Kontrolować jakość wykonywanej pracy w procesach ćwiekowania cholewek; • Posługiwać się dokumentacją techniczno-technologiczną.
---	--

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Montowanie i wykończenie obuwia

Kompetencja zawodowa Kz2: Montowanie i wykończenie obuwia obejmuje zestaw zadań zawodowych Z4, Z5, Z6, Z7, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z4 Rozpoznawanie tradycyjnych i nowoczesnych systemów montażu obuwia	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Definicje i podstawowe pojęcia dotyczące systemów montażu obuwia i jego odmian; • Podstawy teoretyczne procesów montażu cholewek z elementami spodów obuwia; • Systemy montażu obuwia oparte na połączeniach wykonywanych za pomocą szwów szytych (przeszywanie, dublowanie, wszywanie pasów itp.);	• Definiować podstawowe pojęcia dotyczące systemów montażu obuwia i jego odmian; • Charakteryzować technikę i technologię typowych dla systemów montażu połączeń cholewek ze spodami obuwia, w aspekcie teoretycznym i praktycznym; • Definiować systemy montażu obuwia oparte na połączeniach wykonywanych za pomocą szwów

- Systemy montażu obuwia oparte na połączeniach wykonywanych za pomocą łączników sztywnych (kołki drewniane, gwoździe, teksy, śruby); - Systemy montażu obuwia oparte na połączeniach wykonywanych za pomocą szwów klejonych; - Systemy montażu obuwia oparte na bezpośrednim formowaniu spodów na zaćwiekowanych (uformowanych przestrzennie) cholewkach; - Systemy montażu obuwia oparte na dwóch lub kilku rodzajach połączeń, określane mianem wielosystemów; - Schematy (przekroje poprzeczne) obuwia montowanego różnymi systemami i wielosystemami; - Zasady sporządzania wykazów operacji technologiczno-kontrolnych w procesach łączenia cholewek ze spodami obuwia różnymi technikami (systemami montażu); - Rodzaje i zasady korzystania z dokumentacji techniczno-technologicznej dotyczącej zasad montowania obuwia różnymi systemami.	szytych (obuwie: przesywane, dublowane, pasowe, sandałowe, opankowe, przesywano-dublowane itp.); - Definiować systemy montażu obuwia oparte na połączeniach wykonywanych za pomocą łączników sztywnych (obuwie: kołkowane, śrubowane itp.); - Definiować systemy montażu obuwia oparte na połączeniach wykonywanych za pomocą szwów klejonych (obuwie klejone); - Definiować systemy montażu obuwia oparte na bezpośrednim formowaniu spodów na zaćwiekowanych (uformowanych przestrzennie) cholewkach (obuwie: wulkanizowane techniką WEM, wtryskowe, nalewane); - Definiować systemy montażu obuwia oparte na dwóch lub kilku rodzajach połączeń, określane mianem wielosystemów (obuwie: przesywano-dublowano-śrubowane, sandałowo-klejone, przesywane, klejone itp.); - Wykreślać schematy (przekroje poprzeczne) obuwia montowanego różnymi systemami i wielosystemami; - Sporządzać wykazy operacji technologiczno-kontrolnych w procesach łączenia cholewek ze spodami obuwia różnymi technikami (systemami montażu); - Posługiwać się dokumentacją techniczno-technologiczną dotyczącą zasad montowania obuwia różnymi systemami.
---	--

Z5 Identyfikowanie maszyn i urządzeń wykorzystywanych w procesach montowania i wykończenia obuwia

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady organizacji pracy na stanowiskach montowania i wykończenia obuwia; - Ogólne zasady przestrzegania przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska na stanowiskach montowania i wykończenia obuwia; - Podstawy budowy maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych na stanowiskach przygotowania zaćwiekowanych brzegów cholewek i podeszew do klejenia (ścieraki, poklepywarki, kalibrowarki⁷, nakładarki kleju, suszarki powłoki klejowej); - Podstawy budowy maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w procesie łączenia zaćwiekowanych cholewek ze spodami obuwia systemem klejonym (urządzenia do aktywacji błony klejowej, prasy do przyklejania podeszew i obcasów, schładzarki obuwia po wyjęciu z prasy, przybijarki obcasów); - Podstawy budowy maszyn, urządzeń i narzędzi	- Organizować pracę na stanowiskach montowania i wykończenia obuwia; - Przestrzegać przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska na stanowiskach montowania i wykończenia obuwia; - Rozpoznawać maszyny, urządzenia i narzędzia stosowane na stanowiskach przygotowania zaćwiekowanych brzegów cholewek i podeszew do klejenia (ścieraki, poklepywarki, kalibrowarki, nakładarki kleju, suszarki powłoki klejowej); - Rozpoznawać maszyny, urządzenia i narzędzia stosowane n w procesie łączenia zaćwiekowanych cholewek ze spodami obuwia systemem klejonym (urządzenia do aktywacji błony klejowej, prasy do przyklejania podeszew i obcasów, schładzarki obuwia po wyjęciu z prasy, przybijarki obcasów); - Rozpoznawać maszyny, urządzenia i narzędzia

stosowanych w procesie mechanicznego i chemicznego wykończenia obuwia (frezarki, ścieraki brzegów podeszew, wypalarki wosku, wygładzarki powierzchni cholewek, dmuchawy gorącego powietrza, mieszarki farb, lakierów i apretur, pistolety i komory natryskowe, szczotkarki do polerowania, wyzuwarki kopyt); Rodzaje i zasady korzystania z dokumentacji techniczno-technologicznej.	stosowane w procesie mechanicznego i chemicznego wykończenia obuwia (frezarki, ścieraki brzegów podeszew, wypalarki wosku, wygładzarki powierzchni cholewek, dmuchawy gorącego powietrza, mieszarki farb, lakierów i apretur, pistolety i komory natryskowe, szczotkarki do polerowania, wyzuwarki kopyt); Posługiwać się dokumentacją techniczno-technologiczną.
---	--

Z6 Montowanie obuwia systemem klejonym

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady organizacji pracy na stanowiskach montowania obuwia systemem klejonym; - Zasady przestrzegania przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska na stanowiskach montowania obuwia systemem klejonym; - Zasady użytkowania, regulacji i konserwowania maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w procesach montowania obuwia systemem klejonym; - Rodzaje materiałów pomocniczych, urządzeń i narzędzi stosowanych w procesach montowania obuwia systemem klejonym; - Podstawy teoretyczne procesu klejenia; - Czynniki determinujące wytrzymałość połączeń klejonych; - Ogólne zasady doboru klejów, ich właściwości i stawiane im wymagania w procesie klejenia i użytkowania obuwia; - Zasady przygotowania powierzchni sklepanych elementów (usunięcie lub zniwelowanie fałd powstałych w procesie ćwiekowania cholewek, ścieranie powierzchni zaćwiekowanych brzegów cholewek, ścieranie, zmywanie rozpuszczalnikami lub halogenizowanie brzegów podeszew, odpylanie po ścieraniu); - Zasady doboru i przygotowania klejów do montażu cholewek ze spodami obuwia; - Zasady nanoszenia klejów na powierzchnie elementów cholewek i spodów obuwia; - Zasady suszenia i aktywowania błony klejowej; - Technikę nakładania podeszew (spodów obuwia) na zaćwiekowane cholewki przed procesem prasowania; - Zasady i parametry prasowania spodów obuwia w procesie ich sklepania z zaćwiekowaną cholewką; - Zasady i techniki schładzania obuwia po procesach aktywacji termicznej błony klejowej i prasowaniu spodów; - Zasady umocowania obcasów w obuwiu przy użyciu gwoździ lub śrub;	- Organizować pracę na stanowiskach montowania obuwia systemem klejonym; - Przestrzegać przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska na stanowiskach montowania obuwia systemem klejonym; - Użytkować, regulować i konserwować maszyny, urządzenia i narzędzia stosowane w procesie montowania obuwia systemem klejonym; - Dobierać materiały pomocnicze, urządzenia i narzędzia stosowane w procesach montowania obuwia systemem klejonym; - Definiować pojęcia adhezji i kohezji; - Charakteryzować czynniki determinujące wytrzymałość połączeń klejonych; - Dobierać kleje do montażu cholewek ze spodami obuwia w zależności od rodzaju sklepanych materiałów i technologii klejenia; - Stosować zasady przygotowania powierzchni sklepanych elementów w zależności od rodzaju materiałów, z jakich są wykonane; - Przygotowywać powierzchnie cholewek i elementów spodowych obuwia do klejenia; - Dobierać i przygotowywać kleje do montażu cholewek ze spodami obuwia; - Nanosić kleje na powierzchnie elementów cholewek i spodów obuwia; - Wykonywać procesy suszenia i aktywowania błony klejowej; - Nakładać podeszwy (spody obuwia) na zaćwiekowane cholewki przed procesem prasowania; - Dobierać parametry i prasować spody obuwia w procesie ich sklepania z zaćwiekowaną cholewką; - Dobierać parametry i wykonywać proces schładzania obuwia po procesach aktywacji termicznej błony klejowej i prasowaniu spodów; - Montować obcasy z obuwiem przy użyciu gwoździ lub śrub; - Kontrolować jakość wykonywanej pracy w procesach montowania wierzchołów ze

• Zasady kontroli międzyoperacyjnej i jakości wykonywanej pracy w procesach montowania wierzchów ze spodami obuwia; • Rodzaje i zasady korzystania z dokumentacji techniczno-technologicznej.	spodami obuwia; • Posługiwać się dokumentacją techniczno-technologiczną.
--	---

Z7 Mechaniczne i chemiczne wykończenie obuwia	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady organizacji pracy na stanowiskach wykończenia obuwia montowanego systemem klejonym; • Zasady przestrzegania przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska na stanowiskach wykończenia obuwia montowanego systemem klejonym; • Zasady użytkowania, regulacji i konserwowania maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w procesach wykończenia obuwia montowanego systemem klejonym; • Rodzaje materiałów pomocniczych, urządzeń i narzędzi stosowanych w procesach wykończenia obuwia montowanego systemem klejonym; • Metody i stosowane techniki w procesach mechanicznego i chemicznego wykończenia obuwia ze skór i materiałów nieskórzanych; • Zasady i technikę wykończenia wierzchów obuwia (czyszczenie, retuszowanie, apreturowanie, wygładzanie, polerowanie); • Zasady i technikę wykończenia spodów obuwia (frezowanie, ściernie, farbowanie podeszew ze skóry, tworzyw sztucznych i gumy, malowanie lub wypalanie i nabłyszczanie obrzeży podeszew); • Zasady kontrolowania jakości pracy na stanowiskach roboczych procesów wykończenia obuwia; • Rodzaje i zasady korzystania z dokumentacji techniczno-technologicznej.	• Organizować pracę na stanowiskach wykończenia obuwia montowanego systemem klejonym; • Przestrzegać przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska na stanowiskach wykończenia obuwia montowanego systemem klejonym; • Użytkować, regulować i konserwować maszyny, urządzenia i narzędzia stosowane w procesie wykończenia obuwia montowanego systemem klejonym; • Dobierać materiały pomocnicze, urządzenia i narzędzia stosowane w procesach wykończenia obuwia montowanego systemem klejonym; • Definiować metody i stosowane techniki w procesach mechanicznego i chemicznego wykończenia obuwia ze skór i materiałów nieskórzanych; • Wykonywać operacje technologiczne związane z mechanicznym i chemicznym wykończeniem wierzchów i spodów obuwia; • Kontrolować jakość wykonywanej pracy na stanowiskach wykończenia obuwia; • Posługiwać się dokumentacją techniczno-technologiczną.

3.4. Kompetencje społeczne

Pracownik w zawodzie **operator urządzeń montażowych obuwia** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

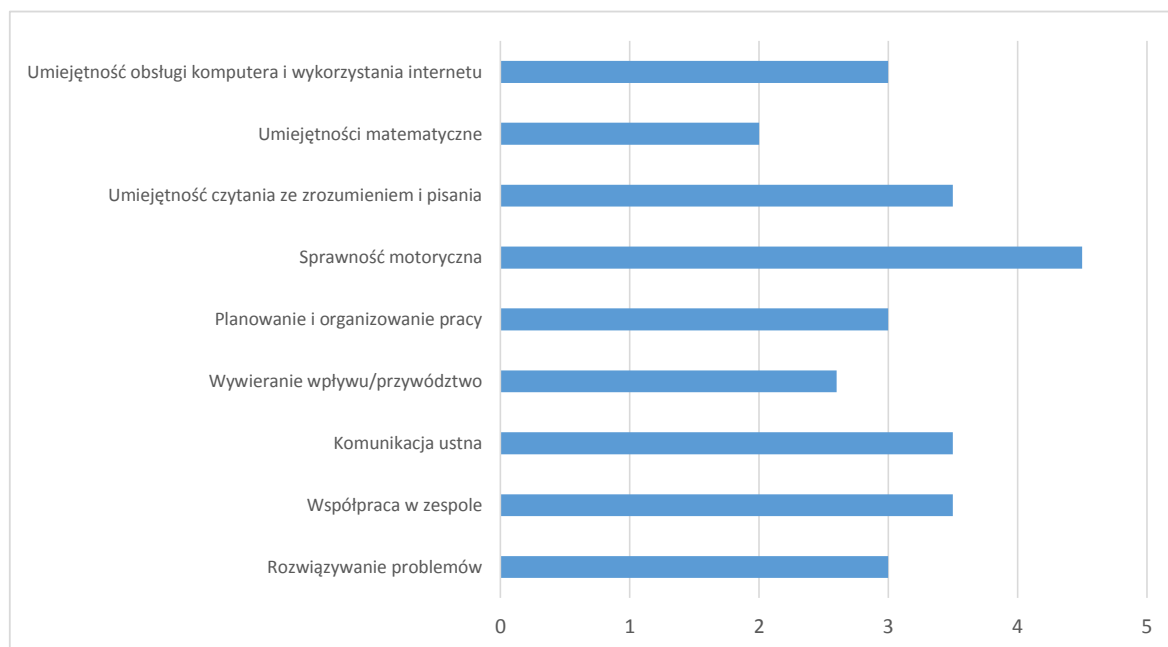
W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań w zakresie montażu obuwia.
- Wykonywania pracy samodzielnie i podejmowania współpracy w zespole uczestniczącym w procesie montażu obuwia.
- Dokonywania oceny zagrożenia zdrowia oraz życia i podejmowania działań adekwatnych do stopnia zagrożenia, wynikającego z pracy podczas obsługi maszyn i urządzeń do montażu obuwia.

- Kontrolowania jakości własnej pracy podczas wykonywania zadań zawodowych dotyczących procesu montażu obuwia.
- Dbania o powierzone maszyny i urządzenia stosowane do montażu obuwia oraz bezpieczeństwo własne i współpracowników.
- Dostosowywania zachowania do zmiennych okoliczności w środowisku zakładu specjalizującego się w montażu obuwia.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową i obowiązującymi przepisami w branży produkcji obuwia.
- Podnoszenia własnych kompetencji zawodowych w zakresie obsługi maszyn i urządzeń montażowych obuwia.

3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **operator urządzeń montażowych obuwia**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **operator urządzeń montażowych obuwia**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **operator urządzeń montażowych obuwia** nie nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Operator urządzeń montażowych obuwia może podjąć pracę w:

- zakładach obuwniczych,
- wyspecjalizowanych zakładach kooperacyjnych zajmujących się produkcją obuwia.

Z uwagi na szeroki zakres użytkowania maszyn montażowych obuwia, miejscem pracy operatora może być każdy odcinek montażu i wykończenia obuwia, odpowiadający posiadanym umiejętnościom i doświadczeniu pracownika.

Operator urządzeń montażowych obuwia może również świadczyć usługi, prowadząc własną działalność gospodarczą.

Obecnie (2019 r.) według Barometru zawodów zapotrzebowanie na obuwników (w tym wykonujących zawód operator urządzeń montażowych obuwia) jest zrównoważone i kształtuje się na stałym poziomie.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2019 r.) w ramach systemu szkolnictwa zawodowego w Polsce nie prowadzi się kształcenia w zawodzie **operator urządzeń montażowych obuwia**.

Kształcenie w zawodzie pokrewnym obuwnik oferują branżowe szkoły I stopnia (dawniej zasadnicze szkoły zawodowe) oraz branżowe szkoły II stopnia i technika (w zawodzie technik obuwnik).

Możliwe jest również uczestnictwo w kwalifikacyjnych kursach zawodowych (dla dorosłych) w ramach kwalifikacji AU.10 Wytwarzanie obuwia (właściwej dla zawodu obuwnik), które mogą organizować:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Potwierdzenie kwalifikacji AU.10 prowadzą (również w trybie eksternistycznym) Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu operator urządzeń montażowych obuwia oferuje również system rzemieślniczego przygotowania zawodowego w zawodach pokrewnych obuwnik, obuwnik przemysłowy, obuwnik miarowy, obuwnik ortopedyczny, cholewkarz. Tytuły czeladnika i mistrza w tych zawodach, po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu, potwierdzają Izby Rzemieślnicze.

Osoby, które uzyskały powyższe kwalifikacje, mają możliwość otrzymania również suplementu Europass (w języku polskim i angielskim), wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe) oraz Izby Rzemieślnicze (do świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego), co ma istotne znaczenie w przypadku poszukiwania pracy za granicą.

WAŻNE:

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, które wchodzi w życie od 1 września 2019 r., ulegają zmianie dotychczasowe symbole kwalifikacji wyodrębnione w zawodach szkolnictwa zawodowego, na kody składające się z trzech wielkich liter, wskazujących na przyporządkowanie do jednej z 32 branż, występujących w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. Zmianie uległy również nazwy niektórych z dotychczasowych kwalifikacji. Nowa regulacja umożliwia prowadzenie kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych.

Szkolenie

W większości przypadków przedsiębiorstwa świadczące usługi montażu obuwia same prowadzą szkolenia kandydatów do pracy w zawodzie **operator urządzeń montażowych obuwia** lub korzystają ze specjalistycznych szkoleń, organizowanych przez producentów obuwia.

Pracownik zatrudniony w zawodzie operator urządzeń montażowych obuwia może ukończyć szkolenia organizowane przez pracodawców na własne potrzeby oraz kursy specjalistyczne, organizowane przez instytucje branżowe, np. przez Polską Izbę Przemysłu Skózanego, cechy rzemieślnicze i wyspecjalizowane ośrodki doskonalenia zawodowego.

Przykładowa tematyka szkoleń może dotyczyć:

- obsługi obuwniczych urządzeń montażowych,
- klejów stosowanych w montażu obuwia oraz technik klejenia.

Organizatorzy tych szkoleń potwierdzają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2019 r.) osób pracujących w zawodzie **operator urządzeń montażowych obuwia** zawiera się najczęściej w przedziale od 2250 zł do 4500 zł brutto miesięcznie w przeliczeniu na jeden etat, przy czym:

- na stanowiskach o niższym poziomie kompetencji (np. przygotowanie kopyt, przygotowanie cholewek, nakładanie klejów, nakładanie wypełnień, wklejanie zakładki) oscyluje wokół 2500 zł brutto miesięcznie w przeliczeniu na jeden etat,
- na stanowiskach wymagających wyższych kompetencji oraz znacznego doświadczenia w pracy zawodowej (np. ćwiekowanie, drasanie, mocowanie podeszew) kształtuje się w przedziale od 3000 zł do 4500 zł brutto miesięcznie w przeliczeniu na jeden etat.

Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód operator urządzeń montażowych obuwia uzależniony jest m.in. od:

- wykształcenia, doświadczenia zawodowego i posiadanych kwalifikacji,
- dyspozycyjności (możliwości wyjazdów),
- zakresu odpowiedzialności (praca jako samodzielny specjalista, członek zespołu w większej firmie),
- szczegółowego zakresu zadań,
- sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- regionu Polski i wielkości aglomeracji,
- koniunktury i zapotrzebowania na rynku usług w zakresie wytwarzania wyrobów skórzanych.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczeblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **operator urządzeń montażowych obuwia** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.

Warunkiem niezbędnym do zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w zawodzie jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), jeśli posiadana wada jest skorygowana implantem lub aparatem słuchowym,
- z zaburzeniami głosu, mowy (03-L), jeśli możliwy jest skuteczny kontakt interpersonalny i komunikacja,
- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia bez znacznego ograniczenia pola widzenia,
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania i chodzenia, w tym samodzielnego przemieszczania się po zróżnicowanym terenie,
- z niewielką dysfunkcją kończyn górnych (05-R), która nie wyklucza wykonywania bardziej precyzyjnych czynności.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2019 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>

- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.03.2019 r.

- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 799, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1267, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (Dz. U. Nr 89, poz. 828, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych oraz innych pracach związanych z wysiłkiem fizycznym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1139).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, z późn. zm.).
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 276).
- PN-EN 13457 Maszyny do produkcji wyrobów obuwniczych ze skóry i imitacji skóry. Dwojarki strzyżarki, wycinarki, maszyny do klejenia i suszarki do kleju. Wymagania bezpieczeństwa.
- PN-EN 12203 Maszyny do produkcji wyrobów obuwniczych ze skóry i imitacji skóry. Prasy do obuwia i skóry. Wymagania bezpieczeństwa.

Literatura branżowa:

- Christ J.W.: Technologia obuwia. Państwowe Wydawnictwa Szkolnictwa Zawodowego, Warszawa 1970.
- Grabkowski M. (i in.): Zarys teorii procesów wytwarzania obuwia. Skrypt uczelniany Politechniki Radomskiej, Radom 2004.
- Grabkowski M.: Technika wytwarzania obuwia. Tom I. Skrypt uczelniany Politechniki Radomskiej, Radom 2000.
- Grabkowski M.: Technika wytwarzania obuwia. Tom II. Skrypt uczelniany Politechniki Radomskiej, Radom 2000.
- Grabkowski M.: Obuwnictwo. Podręcznik dla ZSZ. WSiP, Warszawa 1992.
- Technik obuwnik: T. 1–3. Innowacyjne poradniki kształcenia modułowego dla ucznia. Wydawnictwo ITeE – PIB, Radom 2010.
- Miernik A. (i in.): Połączenia szyte i klejone w technologii obuwia. Wydawnictwo Politechniki Radomskiej, Radom 2006.
- Pała S.: Maszyny i urządzenia obuwnicze. WSiP, Warszawa 1973.
- Ziajka T.: Podstawy projektowania i konstrukcji obuwia. Krakowskie Szkoły Artystyczne, Kraków 2016.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.03.2019]:

- Barometr zawodów 2019. Raport podsumowujący badania w Polsce: https://barometrzwodow.pl/userfiles/Barometr/2019/raport_ogolnopolski_pl.pdf
- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Europejski portal obuwniczy: http://inmyshoesproject.eu/gallery_int-3/?lang=pl
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie Obuwnik 753602: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/753602.pdf
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie Technik obuwnik 311916: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/311916.pdf
- Polska Izba Przemysłu Skórzanego: <http://www.pips.pl>
- Polski Komitet Normalizacyjny: <https://www.pkn.pl>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Szkolnictwo zawodowe: <https://www.facebook.com/Zawodobuwnik>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Związek Rzemiosła Polskiego – Wykaz standardów egzaminacyjnych: <https://zrp.pl/dzialalnosc-zrp/oswiata-zawodowa/egzaminy/standardy-egzaminacyjne/wykaz-standardow-egzaminacyjnych>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.

Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.

Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Cholewka	Zespół elementów obuwia okrywających górną powierzchnię stopy do wysokości kostki lub wraz z kostką. W zależności od rodzaju i typu obuwia cholewka może być wykonana z podszewką lub bez podszewki; może być wzmacniana lub ocieplana międzypodszewkami.	Technik obuwnik. Tom I. Innowacyjne poradniki kształcenia modułowego dla ucznia. ITeE, Radom 2010
2	Ćwiekarki	Maszyny, których zadaniem jest zaciągnięcie cholewki na kopycie w celu nadania jej przestrzennego kształtu z równoczesnym przymocowaniem jej brzegów do podpodeszwy. Ćwiekarki wyposażone są w kleszcze, których zadaniem jest złapanie brzegu cholewki i po jej naciągnięciu, przegięcie w kierunku podpodeszwy oraz w mechanizmy służące do przymocowania zaciągniętej cholewki do podpodeszwy za pomocą różnych łączników (teksty, klamerki, klej termoplastyczny itp.).	Technik obuwnik. Tom I. Innowacyjne poradniki kształcenia modułowego dla ucznia. ITeE, Radom 2010
3	Ćwiekowanie	Proces technologiczny wykonywany za pomocą skomplikowanych maszyn (ćwiekarek), którego zadaniem jest nadanie przestrzennego kształtu cholewce na kopycie z równoczesnym przymocowaniem jej brzegów do podpodeszwy.	Technik obuwnik. Tom I. Innowacyjne poradniki kształcenia modułowego dla ucznia. ITeE, Radom 2010
4	Drasarki	Maszyny służące do ścierania i wyrównywania powierzchni zaćwiekowanego brzegu cholewki, celem jej rozwinięcia i zlikwidowania fałd.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Grabkowski M. (i in.): Zarys teorii procesów wytwarzania obuwia. Skrypt uczelniany Politechniki Radomskiej, Radom 2004
5	Dublerki	Maszyny szyjące, montażowe służące do łączenia wierzchu cholewki ze spodami za pomocą szwu dublowanego dwunitekowego. Z reguły jedna nić jest impregnowana podczas szycia.	Technik obuwnik. Tom I. Innowacyjne poradniki kształcenia modułowego dla ucznia. ITeE, Radom 2010
6	Formowarki pięt	Maszyny dostosowane do obciążania zakładki tradycyjnych, termoplastycznych, rozpuszczalnych w cholewce przed procesem ćwiekowania.	Nowoczesne metody produkcji obuwia. Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1973

7	Kalibrowarki	Urządzenia do rozprasowywania fałd powstałych na brzegach zaćwiekowanych cholewek.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Grabkowski M. (i in.): Zarys teorii procesów wytwarzania obuwia. Skrypt uczelniany Politechniki Radomskiej, Radom 2004
8	Klamerkowarki	Maszyzny służące do tymczasowego przymocowania podpodeszew do podstawy kopyta.	Christ J.W.: Technologia obuwia. Państwowe Wydawnictwa Szkolnictwa Zawodowego, Warszawa 1970
9	Kopyto	Podstawowe narzędzie służące do projektowania, konstruowania i produkcji obuwia. Określa kształt, wielkość i wewnętrzną przestrzeń obuwia. Jest podstawą do sporządzania kroju cholewki, uformowania jej w procesie ćwiekowania oraz połączenia cholewki ze spodem obuwia w procesie montażu właściwego. Kopyto nadaje obuwiu gładką od wewnątrz powierzchnię i trwałą formę.	Grabkowski M.: Technika wytwarzania obuwia. Tom I. Skrypt uczelniany Politechniki Radomskiej, Radom 2000
10	Nawilżanie cholewek	Cholewki skórzane nawilża się w celu ułatwienia formowania w czasie ćwiekowania. Przez nawilżenie cholewki uzyskuje się łatwość wydłużenia, a tym samym ćwiekowania na kopyto.	Grabkowski M.: Technika wytwarzania obuwia. Tom II. Skrypt uczelniany Politechniki Radomskiej, Radom 2000
11	Podpodeszwa	Elementy, które w procesie wytwarzania obuwia są przymocowane do podstawy kopyta. W obuwiu podpodeszwa bezpośrednio lub za pośrednictwem wyściółki przylega do podstawy stopy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Grabkowski M.: Obuwnictwo. Podręcznik dla ZSZ. WSiP, Warszawa 1992
12	Poklepywarka	Maszyzny służące do wygładzania fałd i nierówności powstałych na brzegach formowanych przestrzennie cholewek w procesie ćwiekowania.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Grabkowski M. (i in.): Zarys teorii procesów wytwarzania obuwia. Skrypt uczelniany Politechniki Radomskiej, Radom 2004
13	Prasy do mocowania podeszwy z wierzchem	Stanowią grupę maszyn, która wyróżnia się dużą różnorodnością zastosowanych rozwiązań konstrukcyjnych. Można spotkać prasy działające w oparciu o układy napędu mechanicznego, hydraulicznego i rzadziej pneumatycznego.	Technik obuwnik. Tom I. Innowacyjne poradniki kształcenia modułowego dla ucznia. ITeE, Radom 2010
14	Zakładki	Elementy służące do usztywnienia i wzmocnienia cholewki w pięcie. Ich kształty zależą od konstrukcji tylnej części obuwia oraz sposobu ćwiekowania i systemu montażu.	Technik obuwnik. Tom I. Innowacyjne poradniki kształcenia modułowego dla ucznia. ITeE, Radom 2010

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.